

अपिहिमाल गाउँपालिका पर्याय विकास बोर्ड राजस्थान राज्य
काशीदाम संस्कृती कार्यालय, राजस्थान।

प्रधानमंत्री
वर्ष-प्रति वर्ष नाट्याभियान अभियान वर्ष ४, राजस्थान जल विभाग राजस्थान
वर्ष-प्रति वर्ष नाट्याभियान अभियान वर्ष ५, राजस्थान जल विभाग राजस्थान
वर्ष-प्रति वर्ष नाट्याभियान अभियान वर्ष ६, राजस्थान जल विभाग राजस्थान
स्थानीय राजपत्र

भाग-२

अनुसूची- २

(दफ्तर ४ तथा अनुसूची-१ को भाग-२ संग सम्बन्धित)

अपिहिमाल गाउँपालिका

खण्ड-२ संख्या: ४ मिति: २०७७/१०/११

मानोहर
विधायक ग्राम पालिका अधिकारी

अपिहिमाल गाउँपालिका पशु विकास कार्यक्रम सञ्चालन तथा अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०७७

पृष्ठभूमि

यस अपिहिमाल गाउँपालिका प्रकृतिक श्रोत र साधनले (जल, जमिन जगल) सम्पन्न गाउँपालिका भएपनि व्यवसायिक रूपमा पशुपक्षि पालन कार्यक्रम सञ्चालन हुन नसक्दा गाउँपालिकाको कुल ग्राहस्य उत्पादनमा यस क्षेत्रले दिनुपर्ने योगदान दिन नसकेको र प्रशस्त मात्रामा रोजगारी सृजना गर्न सक्ने आधार हुदाहुदै पनि वेरीजंगोरीको कारणले ठुलो श्रम शक्ति रोजगारीका शिलसिलामा देश तथा विदेशमा गाई न्यून ज्यालामा काम गर्नुपर्ने अवस्थाको अन्त्य गरी व्यवसायीक रूपमा पशुपक्षि पालनका माध्यमबाट स्वरोजगार तथा आय आजन कार्यक्रम सञ्चालन गर्न अपिहिमाल गाउँपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि नियमित गर्न बनेको ऐन २०७५ को दफा ४ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरि अपिहिमाल गाउँपालिका पशु विकास कार्यक्रम सञ्चालन तथा अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि २०७७ तयार गरी लागू गरिएकोछ।

परिच्छेद-१ प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

- (क) यो कार्यविधिको नाम "अपिहिमाल गाउँपालिका पशु विकास कार्यक्रम सञ्चालन तथा अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०७७" रहेको छ।
(ख) यो कार्यविधि अपिहिमाल गाउँकार्यपालिकाबाट स्वीकृत भएको मिति देखि लागू हुनेछ।

२ परिभाषा, विषय र प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा-

- क) "पशु विकास कार्यक्रम सञ्चालन" भन्नाले कृषि क्षेत्रमा आकर्षित गर्ने प्रविधि, तालिम तथा बीउ पूँजि सहितको व्यवसायिक पशु उत्पादन (व्यावसायिक गाई भैसी पालन, व्यवसायिक भेडा, बाख्ता र कुखुरा) बजार प्रवर्द्धन कार्यक्रम भन्ने बुझनु पर्छ।
ख) "कार्यविधि" भन्नाले अपिहिमाल गाउँपालिका अन्तर्गत सञ्चालित पशु विकास कार्यक्रम सञ्चालन तथा अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०७७ लाई सम्झनु पर्दछ।
ग) "समिति" भन्नाले गाउँकार्यपालिका भित्र गठित पशु विकास कार्यक्रम हेतु समितिलाई बुझनुपर्छ।
घ) "स्कीम/परियोजना" भन्नाले पशुपक्षि पालन व्यवसाय सञ्चालन तथा बजार प्रवर्द्धन र कार्यक्रम सञ्चालनका लागि तयार गरिएको प्रस्ताव बुझनु पर्दछ।

३. उद्देश्य: यस कार्यविधिका उद्देश्यहरु देहाय वमोजिम रहेका छन्-

- (क) भेडा, बाख्तापालन, तथा पशुपक्षि बजार प्रवर्द्धन सम्बन्धी व्यवसाय सञ्चालनको लागि आवश्यक पर्ने प्रविधि तथा प्रतिस्पर्धी अनुदान प्रदान गर्ने।

Maheshwar Singh
नियन्त्रक प्रशासकीय अधिकारी

(ख) स्वदेशमा स्वरोजगारका अवसरहरु शृजना गरी रोजगारीको लागि विदेशिने क्रम न्यूनीकरण गर्न सहयोग पुऱ्याउने ।

(ग) पशु उत्पादन तथा उत्पादकत्व, आय आर्जनमा टेवा पुऱ्याइ कृपक परिवारको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउन सहयोग पुऱ्याउने ।

(घ) मासु र ऊनमा आत्मनिर्भर गाउँपालिका बनाउने ।

परिच्छेद- २

पशु विकास व्यवसायिक भेडा, बाखा प्रबढ्दन कार्यक्रम

४. भेडा, बाखा प्रबढ्दन कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया

क) कार्यक्रम सञ्चालन हुने स्थान: अपिहिमाल गाउँकार्यपालिकाबाट कुनै बडा वा ठाउँलाई पकेट क्षेत्र तोकेर स्थान स्वीकृत भएपछि पशुसेवा शाखाले समुह गठन गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नेछ ।

ख) कार्यक्रम सञ्चालन अवधि: यो कार्यक्रम अपिहिमाल गाउँपालिकाबाट निर्णय गरे बमोजिम अवधिसम्म सञ्चालन हुनेछ ।

५) व्यावसायिक भेडा, बाखा फार्मको वर्गीकरण: यस कार्यक्रम अन्तर्गत व्यावसायिक भेडा, बाखा फार्महरुलाई निम्नानुसार वर्गीकरण गरिने छ ।

(क) निजी व्यावसायिक भेडा, बाखापालन फार्म: यस कार्यक्रमको प्रयोजनको लागि न्यूनतम् ४० वटा प्रजनन योग्य माउ भेडा, बाखा भएको वा सो सख्यामा भेडा, बाखापालन गरी व्यवसाय शुरु गर्ने फार्महरुलाई निजी व्यावसायिक भेडा, बाखा फार्म मानिने छ ।

(२) समुह वा समितिमा गठन तथा संचालन :

क) कार्यक्रम सञ्चालनको लागि पशु सेवा शाखाले कृपक समुह/समितिमा कमितमा १५ देखि २५ जना सदस्य भएको समुह समिति गठन गर्न सक्नेछ । र प्रत्येक कृषक सदस्यसंग औसतमा २० वटा प्रजनन योग्य माउ भेडा, बाखा भएको वा सो सख्यामा भेडा बाखापालन गरी व्यवसाय शुरु गर्ने समुह/समिति अन्तर्गतका फार्महरुलाई व्यावसायिक मानिने छ ।

ख) समुह गठन गर्दा कार्यक्रमको उद्देश्य अनुरूप लक्षित समुह (गरिबीको रेखा मुनी रहेका, महिला, दलित, जनजाती, अल्पसङ्ख्यक, बैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका, कोरोनाका कारण बैदेशिक रोजगारमा जान नसकेका, १८ देखि ५० वर्ष सम्मका युवाहरु) लाई पहिलो प्राथमिकता दिनु पर्नेछ ।

ग) समुह गठन गरीसके पछि पशुसेवा शाखामा दर्ता गर्नु पर्नेछ । समुहको दर्ता, सञ्चालन, परिचालन पशुसेवा शाखाले तोके बमोजिम हुनेछ ।

घ) समुह समितिहरुलाई आवश्यकता अनुसार पशुसेवा शाखाले उद्यमशीलता विकास तालिम समेत दिनु पर्नेछ, साथै नियमित अनुगमन, निर्देशन तथा व्यवसायिक परामर्श सेवा, औषधी उपचार सेवा, धूमितकोष सञ्चालन (जस्ता व्यवसायिक कृयाकलापमा नियमित सहयोग गर्नु पर्नेछ ।

घ) कार्यक्रमबाट उपलब्ध गराइने बुनदान रकम

(१) यस अपिहिमाल गाउँपालिका १ बडा १ उत्पादन कार्यक्रम भित्र प्रक्रियागत रूपमा छनोटमा परेका व्यवसायीहरुलाई व्यवसायीको आर्थिक, सामाजिक भौतिक अवस्था हेरी अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।

manish
निर्देशन विभाग अधिकारी

(२) समुह/समितिमा व्यावसायिक भेडा, बाखापालन स्थापना वा सुदृढिकरणका लागि पशु सेवा शाखाले वार्षिक बजेटको अधिनमा रहि आवश्यक रकम अनुदान स्वरूप उपलब्ध गराउने छ ।

(३) समुह, समितिका सदस्यहरूले कम्तीमा २०% स्व लगानी गर्नु पर्नेछ ।

ड) अनुदान रकमको उपयोग : यस कार्यक्रमबाट उपलब्ध हुने रकमबाट व्यवसायीले भेडा, बाखाको खोर निर्माण/सुधार, जैविक सुरक्षाको लागि फेन्सिड, डिपिड ट्याक, घास विकास तथा नसरी स्थापना, औसधी उपचार गर्ने, प्रजनन् बोका, थुमा खरिद र कृतिम गर्भधारण व्यवस्थापन वा आवश्यक उपकरण खरिदमा उपयोग गर्न सक्नेछन् । यो रकमबाट भेडा, बाखाको दाना, खनिज पदार्थ लगायतका खपत हुने सामग्रीहरू खरिद गर्न भने पाइने छैन ।

च) कार्यक्रम संचालन प्रकृया

१) प्रस्ताव आक्षान : यस अपिहिमाल गाउँपालिका १ वडा १ उत्पादन कार्यक्रमका लागि छनोट भएका वडाका वडा समितिको रोहवरमा सम्बन्धित वडा भित्र व्यवसायिक रूपमा व्यवसाय गर्दै आएरहेका कृषकहरूको निश्चित मापदण्ड पुरा गरी समुह गठन मार्फत कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

छ) प्रस्तावहरूको स्वीकृती:

१) १ वडा १ उत्पादन कार्यक्रम संचालन तथा कार्यन्वयन गर्न अनुसुची-३ बमोजिम सम्झौता गर्ने दायित्व सम्बन्धीत पशु विकास शाखाको हुनेछ ।

ज) मूल्यांकनका आधारहरू मुल्यांकनका आधारहरू तोकिए अनुसार हुनेछन् ।

परिच्छेद-३

५. पशु विकास कार्यक्रम अन्तर्गत पशुपक्षी बजार प्रबद्धन कार्यक्रम सञ्चालन प्रकृया :

क) पशुपक्षी बजार प्रबद्धनका लागि तपशिल अनुसारका कार्यक्रमहरू अनुदान रकम उपलब्ध गराइनेछ ।

१. चिलिग भ्याट स्थापना तथा सञ्चालन

२. ढेरी पसल निर्माण/सुधार

३. मासु पसल निर्माण/सुधार

४. छाला संकलन

५. स्थानीय स्तरमा जुता तथा छालाका सामग्रीहरू उत्पादन

६. स्थानिय स्तरमा भेडाको ऊन प्रशोधन तथा सामग्री उत्पादन

७. विविध पशुजन्य उत्पादनहरूको बजारीकरण सम्बन्ध कार्यक्रमहरू

ख) स्विकृत वार्षिक कार्यक्रम बजेटमा उल्लेखित रकमको आधारमा सार्वजनिक निजी साफेदारीमा अनुदान वितरण गरिनेछ ।

ग) फर्मको प्रोपाइटर भएपनि समुहमा आउदा समुहको सदस्य हुनेछ ।

घ) समुहको सयुक्त बैक खाता कार्यविधीमा उल्लेख भए अनुसार स्व लगानी बैक भौचर जम्मा भएमा मात्र समुहसंग अनुसुची-३ बमोजिम द्विपक्षिय सम्झौता हुनेछ ।

ड) कार्यप्रगति र सम्बन्धित कार्यालयको प्राविधिक प्रतिवेदन सञ्चालनक ठहरेमा अनुदान रकम २ किस्तामा उपलब्ध गराइनेछ । पहिलो ५० प्रतिशत रकम २०२०/२१ अनुशासत कार्य समाप्त भए

मानामा
लिप्रग्राम प्रशासन अधिकारी

पढ्दी र बाँकीको ५० प्रतिशत रकम कार्य सम्पन्न भए पढ्दी उपलब्ध गराइनेछ वा सम्झौता मुलाखिका सम्पूर्ण काम सम्पन्न भैसके पश्चात आवश्यक कागजात र विल भपाईको आधारमा एकमुष्ट भुक्तानी दिईनेछ ।

च) अपिहिमाल गाउँपालिका एक बडा एक उत्पादन कार्यक्रम अन्तर्गत समुह गठन भईसमुहरुलाई अनुसुची ३ बमोजिम सम्झौता गर्ने दायित्व अपिहिमाल गाउँपालिकाको हुनेछ ।

६) अनुगमन तथा मूल्याङ्कन समिति सम्बन्धी व्यवस्था

१) अपिहिमाल गाउँपालिका पशु विकास शाखा मार्फत सचालन गरिने सम्पूर्ण योजना तथा कार्यक्रमहरुको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने तपशिल अनुसारको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन समिति रहनेछ ।

क) गाउँपालिका उपाध्यक्ष - संयोजक

ख) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा निजले तोकेको अधिकृत प्रतिनिधि १ जना - सदस्य

ग) कृषि विकास शाखाको प्रमुख १ जना - सदस्य

घ) योजना शाखा प्रमुख १ जना - सदस्य

ड) पशु विकास शाखा प्रमुख १ जना - सदस्य सचिव

२) अनुगमन तथा मूल्याङ्कन समितिको स्थलगत अध्ययन तथा फिल्ड भेरिफिकेसनको आधारमा भुक्तानी वा रोक्काको लागि सिफारिस गर्नेछ ।

७) अनुगमन सम्बन्धी व्यवस्था:

क) गाउँपालिकाबाट सञ्चालित अनुदानका कार्यक्रमहरुलाई नियमित रूपमा अनुगमन गरिनेछ ।

ख) अनुगमन गर्दा अपनाउनु पर्ने कार्यविधि अनुगमन समितिबाट तयार गरिनेछ ।

ग) पशु विकास शाखामा कार्यक्रम सचालनको लागि समहुमा छनौट भएका सदस्यहरुको फिल्ड भेरिफिकेसनको लागि सम्बन्धित ठाउँमा गएर स्थलगत अध्ययन गर्ने जिम्मेवारी अनुगमन समितिको हुनेछ ।

विविध

८. कार्बाहीको व्यवस्था : यस अपिहिमाल गाउँपालिका १ बडा १ उत्पादन कार्यक्रम अन्तर्गत अनुदान प्राप्त गरेका समुहको सम्झौता अनुसार कार्यक्रम सम्पन्न नगरी प्राप्त अनुदानलाई दुरुपयोग गरेको पाइएमा प्रचलित ऐन, नियम तथा कानून बमोजिम कारबाही गरी सरकारी रकम असुल उपर गरिनेछ ।

९. प्रचलित कानून लागु हुने : कार्यक्रम कार्यान्वयनको सम्बन्धमा प्रचलित कानूनमा उल्लेख भएकोमा सोही बमोजिम तथा उल्लेख नभएको कार्यक्रमको हकमा यसै कार्यविधि बमोजिम कार्यान्वयन हुनेछ ।

१०. कार्यविधि संशोधन तथा परिमार्जन : अपिहिमाल गाउँपालिकाले यस कार्यविधिमा आवश्यक परिमार्जन एवं संशोधन गर्न सक्नेछ ।

११. विमा : हरेक समुह अन्तर्गत पशुहरुको अनिवार्य रूपमा पशु विमा गराउनु पर्नेछ ।

१२. फार्म समुह दर्ता तथा नविकरण प्रक्रिया: यस गाउँपालिकामा पशुपक्षि फार्म तथा समुहदता एवम नविकरण तोकिएको प्रक्रिया बमोजिम हुनेछ ।

मानाली
निर्वाचन विभाग
प्रधानमन्त्री

१३. सहजकर्ताको व्यवस्था : यस गाउँपालिकाको पशु विकास शाखाबाट सचालित कार्यक्रमको सहजिकरणको लागि एक जना पशु विकास प्राविधिक सहजकर्ताको नियुक्ति गरिनेछ ।

१४. क) सहजकर्ताको काम, कर्तव्य अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

१) समुहहरूको मासिक बैठकमा सहजिकरण गर्ने ।

२) औषधी उपचार हितकोष खडा गरी चरिचालन गर्ने ।

३) मासिक बचत गराउने ।

४) समुहको कार्ययोजना बनाई कार्ययोजना अनुसार कार्यक्रम सचालन गर्ने ।

५) समुहहरूमा स्थलगत अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण गरी पृष्ठपोषण दिने ।

६) शाखाको कार्यक्रम सचालन प्रक्रियालाई उद्देश्यमुलक बनाउन सहयोग गर्ने ।

७) मासिक प्रतिवेदन शाखामा पेश गर्ने ।

ख) उक्त कार्यक्रम सचालन गर्ने सम्बन्धित पशु सेवा शाखा हेतु प्रमुख १ जना र समुहका अध्यक्ष, सचिव, कोषाध्यक्ष मध्येबाट २ जना गरी ३ जनाको सयुक्त हस्ताक्षरबाट खाता सचालन गरी कार्यक्रम सचालन गरिनेछ ।

ग) एक बडा एक उत्पादन कार्यक्रम अन्तर्गत व्यावसायीहरूको हितको लागि औषधी उपचार हितकोष स्थापना खडा गरिनेछ । जसमा सुरुवातमा कार्यक्रमबाट प्रति समुह रु ४०,०००/- (चालिस हजार) र समुहको स्व लगानी वाफत प्रति समुह रु १०,०००/- (दश हजार) गरी जम्मा ५०,०००/- (पचास हजार)को कोष खडा गरिनेछ । उक्त कोषको रकम खर्च गर्दा सम्बन्धित सामाजिक परिचालकको रोहवरमा बास्तविक खर्चका विल भरपाईहरु सम्बन्धित समुहमा पेश गरि सकेपछि समुहले अनुमोदन गरेमा मात्र भुक्तानी दिन सकिनेछ ।

१५. सहजकर्ताको पारिश्रमिक सम्बन्धित व्यवस्था देहाय बमोजिम हुनेछ ।

मासिक रु १५,०००/-

संचार खर्च रु २००/-

फिल्ड भट्टा रु २०००/-

जम्मा रु १७,२००/-

अनुसूची - १

पशु उत्पादन भेडा, बास्ता प्रवर्द्धन / पशुबजार प्रवर्द्धन सम्बन्धित कार्यक्रममा अनुदान सहयोग प्राप्त गर्नेको लागि दिईने बावेदन पत्र

श्रीमान् कार्यालय प्रमुखज्यू

अपिहिमाल गाउँपालिका गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय

विषय : पशुपन्थी विकास अनुदान सहयोग कार्यक्रम उपलब्ध गराई दिने बारे ।

महोदय,

मलाई उक्त अनुदान सहयोग प्राप्त गरी

भएकोले निम्नानुसार कागजात राखी निवेदन गर्दछु । मैले अनुदान सहयोग प्राप्त गरेमा निर्धारित

२५/४/२०७५

जम्मा				
-------	--	--	--	--

नोट : सहकार्यमा भेडा, बाख्तापालन गर्ने फर्म र समुह र समिति र सहकारीले न्यूनतम अनुदान रकम वरावरको रकम

७. उत्पादित वस्तुको बजार योजना

८. वपेक्षित वार्षिक प्रतिफल

प्रस्ताव पेश गर्ने

समुह, समितिको नाम :

सम्पर्क नम्बर : ठेगाना: गाउँ/टोल बडा नं

भेडा, बाख्ता पालन गरिने स्थान :

समुह समितिको तफवाट सहि गर्नेको

नाम : सम्पादको छाप: पद :

दस्तखत :

मिति :

जिल्ला

लाभान्वित जनसंघ

महिला पुरुष :

अनुसूची - ३

अपिहिमाल गाउँपालिका पशु सेवा शाखा सधिय सरकार सर्वत अनुदान एक बडा एक उत्पादन भेडा बाख्ता पालन कार्यक्रम संचालनको लागि समुहसंग गरिने समझौता पत्र।

समझौता-पत्र

अपिहिमाल गाउँपालिका पशु सेवा शाखा, माफत संचालन गरिने चालु आव को स्वीकृत लक्षित कार्यक्रम संचालन गर्ने पशु सेवा शाखा, (यस भन्दा पछाडी पहिलो पक्ष भनिने), विशिष्टताको आधारमा छनौट भएका युवा कृषक, समुह श्री (यस भन्दा पछाडी दोश्रो पक्ष भनिने) बीच तपसिलका शर्तनामाहरु गरी गराई कार्यक्रम सम्पन्न गर्ने समझौता/सहमति भएको छ।

१. पहिलो पक्षले दोश्रो पक्षलाई व्यवसाय संचालनको लागि कार्ययोजना अनुसार २ किस्तामा/कार्यविधि अनुसार सामाग्री वा सोभै नगद/ह्राफट/चेक अनुदान स्वरूप उपलब्ध गराउने छ।

२. दोश्रो पक्षले पहिलो पक्षबाट आवश्यक प्राविधिक कृयाकलापहरुको विस्तृत बजेट विवरणको आधारमा एक बडा एक उत्पादन अन्तर्गत सम्पूर्ण कृयाकलापहरुको आधारमा संचालन गर्नु पर्नेछ।

३. पहिलो पक्षले नियमित रूपमा व्यवसाय सञ्चालन गरे नरेको अनुगमन गर्नेछन्।

४. भेडा, बाख्तापालन गर्ने व्यवसायी कृषकहरुले पशु विमा अनिवार्य गर्नुपर्ने छ।

५. यस समझौतामा उल्लेखित काम गर्दा आउन सम्मे कुनै पनि प्राकृतिक प्रकोप तथा अन्य आकस्मिक विपद्मा पहिलो पक्ष जिम्मेवार हुने छैन।

६. यस समझौतामा उल्लेख भए भन्दा अन्य व्यहोराको हकमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ। पहिलो पक्ष

अपिहिमाल गाउँपालिका

तफवाट सहि गर्नेको

दोश्रो पक्ष

समुहको तफवाट सहि गर्ने को

४५३१०११
प्राप्ति प्रशासन द्वारा जारी

नाम लक्ष्मण सिंह धार्मी
 पद : प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत
 दस्तखत :
 मिति :
 सम्पर्क कोन न :
 काव्यान्वयको छाप : रोहवर
पशु सेवा शाखा
शाखा प्रमुख

पदः
दस्तखतः
मिति
सम्पर्क फोन न

संस्थाको छाप

प्राणिकरण मिति २०७५।०।।

आजाले,
लक्मण सिंह धार्मी
पुमख प्रशासकीय अधिकृत

